

Efterværn – støtte til unge mellem 18 og 22 år.

Hvad er efterværn?

Normalt stopper alle støttemuligheder til børn og unge, når den unge bliver 18 år. I stedet skal kommunen i samarbejde med den unge vurdere, om vedkommende har behov for støtte efter voksenreglerne.

Der findes dog en undtagelse, hvis den unge har haft tilkendt støtte efter Lov om social service § 52 – foranstaltninger.

Der kan visse støttemuligheder forlænges, dog længst til det fyldte 23. år.

Efterværn betyder jfr. Lov om social service § 76, at støtten skal bidrage til en god overgang til en selvstændig tilværelse og herunder have fokus på at understøtte den unges uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold, f. eks. anskaffelse af selvstændig bolig

Hjælpen skal være af væsentlig betydning af hensyn til den unges behov for støtte, og den unge skal være indforstået med den.

Mange af vores unge er senere modne end "almindelige" unge, og mange vil formentlig også fremover have behov for støtte i en eller anden grad.

Jeg hører jævnligt om kommuner, som afviser efterværn, fordi man vurderer, at den unge ikke kan forventes at være selvhjulpen, når han bliver 23 år.

For dem kan det være vigtigt at kende Principafgørelser fra Ankestyrelsen, som præciserer, hvilke unge der kan være omhandlet af reglerne i § 76 om efterværn, og at man godt kan få efterværn, selv om man ikke forventes at være helt selvhjulpen, når man bliver 23 år.

Hvilke tilbud i efterværn?

Efterværn kan være i form af forlængelse af døgntilbud eller kontaktperson eller i form af udslusning i det hidtidige opholdssted – altså at den unge ikke slipper den kendte og trygge støtte, der har været op til det fyldte 18. år.

Desuden kan der tildeles andre former for støtte, der har til formål at sikre en god overgang til en selvstændig tilværelse for den unge.

Denne mulighed kan også bruges, hvis den unge senere fortryder at have afvist støtte (og behovet fortsat er der), eller den unges situation ændrer sig, så der senere opstår et behov for støtte.

Situationer, som vel næppe er ukendte for familier til unge med Autisme Spektrum Forstyrrelser.

§ 76 kan kun anvendes, hvis den unge, inden han/hun blev 18 år, havde de nævnte foranstaltninger bevilget efter § 52.

Principafgørelse 233-10 og 95-13

Begrundelserne for Ankestyrelsens afgørelser:

En kommune kan ikke give afslag på efterværn, alene fordi der formentlig vil være behov for støtte også efter det fyldte 23. år.

Ankestyrelsen har lagt vægt på forarbejderne til ændringen om efterværn, der trådte i kraft 1.1.1993.

Det vurderes, at formålet med efterværn er at søge at hjælpe den unge til en bedre overgang til voksenlivet. Den unge skal således kunne få noget væsentligt ud af at komme i efterværn. Der skal være udsigt til en positiv udvikling for den unge i perioden med efterværn, men forarbejderne ses ikke opstille et krav om, at den unge skal blive helt selvhjulpen, således at der ikke er behov for støtte, senest når den unge fylder 23 år.

Positiv udvikling

Ved vurderingen af, om der vil være en positiv udvikling, skal der være et fremadrettet fokus på den unges livssituation og evne til at føre en selvstændig tilværelse. Dette indebærer fokus på den unges uddannelse og beskæftigelse samt andre relevante forhold, eksempelvis stabil og selvstændig boligsituation, økonomihåndtering, husholdning m.v.

Afgørende for den konkrete vurdering heraf er, om den unge vil kunne få noget væsentligt ud af at komme i efterværn i forhold til at få en selvstændig voksentilværelse, uden at der er et krav om, at den unge skal blive helt selvhjulpen senest ved det fyldte 23. år.

.

Andre principafgørelser:

43-11: Handler om, at kommunen ikke på forhånd kan tidsbegrænse efterværn
C-20-06: Handler om fortsat at have ret til personlig rådgiver

Principafgørelse kan læses i deres fulde længe på Ankestyrelsens hjemmeside:
www.ast.dk.

Ulla Kjer
December 2015